U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Valentové a soudců JUDr. Lenky Matyášové, JUDr. Jakuba Camrdy, JUDr. Kateřiny Šimáčkové a JUDr. Marie Turkové v právní věci žalobkyně: **N. M.**, zast. v řízení o žalobě advokátem Mgr. Jiřím Petříkem, se sídlem AK Stankovského 144, Čelákovice, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, odbor azylové a migrační politiky, pošt. schránka 21/OAM, Praha 7, o kasační stížnosti advokáta Mgr. Jiřího Petříka proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 20. 7. 2011, č. j. 49 Az 6/2010 - 56,

t a k t o:

I. Kasační stížnost **s e o d m í t á .**

II. Žádný z účastníků **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í:

Kasační stížností se ustanovený zástupce Mgr. Jiří Petřík domáhá zrušení výše označeného usnesení krajského soudu, kterým bylo zastaveno řízení o kasační stížnosti (z důvodu zpětvzetí žalobkyní), konkrétně brojí proti výroku III., kterým mu byla stanovena odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti ve výši 5 760 Kč.

Žalobkyně proti rozsudku krajského soudu podala dne 13. 4. 2011 kasační stížnost, kterou následně po doplnění náležitostí ustanoveným advokátem vzala přípisem ze dne 15. 6. 2011 v plném rozsahu zpět. Krajský soud proto podle ust. § 108 odst. 2 s. ř. s. usnesením řízení o kasační stížnosti zastavil, výrokem III přiznal advokátovi odměnu ve výši 5760 Kč podle § 9 odst. 3 písm. f) a § 7 bod 5 ve spojení s ust. § 11 odst. 1 písm. b) a d) advokátního tarifu, a to za dva úkony právní služby. Krajský soud nepřiznal advokátem účtovanou odměnu za další úkon, a to studium spisu (nahlížení do spisu) a účtované cestovné. Soud v odůvodnění mimo jiné konstatoval, že přihlédl rovněž k tomu, že ustanovený advokát udělil substituční plnou moc pro nahlédnutí do spisu osobě s trvalým pobytem v Praze 5.

Ustanovený zástupce nesouhlasí se stanovením odměny a nepřiznáním účelně vynaložených nákladů a domáhá se toho, aby Nejvyšší správní soud napadené rozhodnutí

změnil tak, že přizná ustanovenému zástupci účelně vynaložené náklady za tři úkony právní služby včetně cestovného dne 23. 5. 2011.

Nejvyšší správní soud se a priori musel zabývat otázkou, zda jsou splněny podmínky řízení a zda není dán důvod k odmítnutí kasační stížnosti. Soud vycházel z následujících skutečností a úvah.

Kasační stížnost je přípustná jen tehdy, je-li podána z důvodů uvedených v § 103 s. ř. s.; *a contrario* neopírá-li se o takové důvody, tj. opírá-li se jen o důvody jiné, přípustná není.

Podle ustanovení § 104 odst. 2 s. ř. s. není přípustná kasační stížnost, která směřuje *jen proti výroku o nákladech řízení.* Jinými slovy, zákon nepřipouští kasační stížnost, je-li jejím jediným důvodem napadení výroku o nákladech řízení; pokud je kasační stížností napaden též jiný výrok, je kasační stížnost zásadně přípustná.

Rozhodnutím o nákladech řízení je nutno rozumět nejen rozhodnutí o náhradě nákladů řízení (především mezi účastníky řízení), ale i rozhodnutí o placení nákladů řízení. Pod pojem placení nákladů řízení spadá jak placení nákladů účastníky řízení, tak i placení nákladů státem. Rozhodnutím o nákladech řízení ve smyslu ustanovení § 104 odst. 2 s. ř. s. je tedy i rozhodnutí o povinnosti zaplatit ustanovenému zástupci hotové výdaje zástupce a odměnu za zastupování osoby (viz rozsudek NSS ze dne 22. 4. 2004, č. j. 2 Azs 76/2003 - 41, publ. pod č. 644/2005 in Sb. NSS).

Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 20. 9. 2004, č. j. 4 Ans 1/2004 - 53, uvedl, že „*(n)elze za stávající právní úpravy ve správním soudnictví napravit soudem rozhodujícím o kasační stížnosti případné nesprávné rozhodnutí krajských soudů o nákladech řízení, pokud není současně kasační stížností napaden též výrok o věci samé*“. Rovněž tak v rozsudku ze dne 17. 10. 2006, č. j. 2 As 54/2006 - 96, Nejvyšší správní soud konstatoval: „*Kasační námitku směřující proti výroku o nákladech řízení nemohl Nejvyšší správní soud přezkoumat, neboť dle ustanovení § 104 odst. 2. s. ř. s. je taková námitka nepřípustná. V této souvislosti zdejší soud uvádí, že systém opravných prostředků v soudním řízení, aby respektoval ústavně zaručené právo na spravedlivý proces a respektoval principy materiálního právního státu, musí nalézt přiměřenou rovnováhu mezi dvěma zájmy: zájmem na spravedlnosti v každém jednotlivém případě a zájmem na efektivitě působení objektivního práva. Ryze formální důraz kladený na dosažení spravedlivého výsledku řízení (ve smyslu jeho procesní bezvadnosti) ve svých důsledcích může oslabovat právní jistotu, a tedy i efektivitu práva. Jak k tomu opakovaně uvedl Ústavní soud (viz např. nález ze dne 13. 11. 2001, sp. zn. Pl. ÚS 15/01, Sbírka nálezů a usnesení, sv. 24, str. 222-223; obdobně též nález ze dne 6. 11. 2003, sp. zn. III. ÚS 150/03, Sbírka nálezů a usnesení, sv. 31, str. 149, žádný právní řád není a nemůže být z hlediska soustavy procesních prostředků k ochraně práv, jakož i z hlediska soustavy uspořádání přezkumných instancí, budován ad infinitum. Každý právní řád přináší a nutně musí přinášet i určitý počet chyb. Účelem přezkumného, resp. přezkumných řízení může být reálně takováto pochybení aproximativně minimalizovat, a nikoliv beze zbytku odstranit. Soustava přezkumných instancí je proto výsledkem poměřování na straně jedné úsilí o dosažení panství práva, na straně druhé efektivity rozhodování a právní jistoty. Podle ustanovení*

§ 104 odst. 2. s. ř. s. je kasační námitka směřující toliko do výroku o nákladech řízení nepřípustná a za této situace tedy nemohl Nejvyšší správní soud postupovat jinak, než ji ze svého přezkumu vyloučit." (Ke stejnému závěru dospěl rovněž rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení č. j. 7 Afs 1/2007-64 ze dne 1. 6. 2010).

Lze poukázat např. rovněž i na rozhodnutí Ústavního soudu ze dne 5. 6. 2008, sp. zn. II. ÚS 264/07, v němž soud stran ust. § 104 odst. 2 s. ř. s. uvedl, že „*(r)ozdílný názor na interpretaci běžného práva sám o sobě nemůže založit porušení práva základního (mezi mnohými viz např. nález sp. zn. III. ÚS 31/97, uveřejněný ve Sbírce nálezů a usnesení Ústavního soudu, sv. 8, č. 66). To platí i pro výklad příslušných ustanovení procesních předpisů upravujících náklady řízení a jejich náhradu. Navíc Ústavní soud při posuzování problematiky nákladů řízení, tj. problematiky ve vztahu k předmětu řízení před obecnými soudy jednoznačně podružné, postupuje nanejvýš zdrženlivě a k zásahům do výroků o nákladech řízení se uchyluje pouze výjimečně, například když zjistí, že došlo k porušení práva na spravedlivý proces extrémním způsobem nebo že bylo zasaženo i jiné základní právo (viz nález Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 259/05 ze dne 21. března 2006). Kasační stížnost je toliko mimořádným opravným prostředkem, a proto jsou jak důvody kasační stížnosti, tak i její rozsah, vázány na nejzávažnější případy nezákonností. Mezi tyto případy nepatří dle vůle zákonodárce (ani dle přesvědčení Ústavního soudu) okruh uvedený právě v ustanovení § 104 odst. 2 soudního řádu správního. Formalistické argumentaci stěžovatele, podle níž jeho stížnost nesměřuje „jen" proti výroku o nákladech řízení, ale „také" proti výrokům ostatním, a proto nebylo možno § 104 odst. 2 soudního řádu správního aplikovat, nelze přisvědčit. Účelu zákona, totiž nezatěžovat Nejvyšší správní soud podružným rozhodováním, by se při takovém výkladu dalo vyhnout jednoduše tím, že by kasační stížnost napadala kromě výroku o nákladech řízení i jakýkoliv výrok další. To je možné v zásadě vždy a předmětné ustanovení by takový výklad učinil prázdným. Navíc vyloučení výroku o nákladech řízení z možnosti podat proti němu mimořádný opravný prostředek (v tomto případě kasační stížnost), není v českém právním řádu ojedinělé. Rovněž dovolání upravené občanským soudním řádem nelze podávat proti výroku o nákladech řízení. Vůbec námitka stěžovatele, týkající se údajné neústavnosti části ustanovení § 104 odst. 2 soudního řádu správního, je podle přesvědčení Ústavního soudu v daném případě účelová. Úprava nepřípustnosti kasační stížnosti v § 104 soudního řádu správního je totiž zcela jednoznačná a vylučuje dvojí interpretaci. Stěžovatel tak mohl a měl vědět, že se nejedná o další opravný prostředek a že tedy jeho kasační stížnost bude Nejvyšším správním soudem v této části odmítnuta bez meritorního projednání.*" Stejný právní názor vyjádřil Ústavní soud rovněž již dříve v usnesení ze dne 21. 4. 2004, sp. zn. II. ÚS 1/04, kterým odmítl jako zjevně neopodstatněnou ústavní stížnost v části napadající usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 11. 2003, č. j. 2 Ads 57/2003 - 48, jímž byla podle § 104 odst. 2 s. ř. s. odmítnuta pro nepřípustnost kasační stížnost úspěšného žalobce směřující jen proti výroku o nákladech řízení.

Pokud tedy byla kasační stížnost v dané věci podána v takto jednoznačné podobě, totiž směřovala výlučně do výroku o nákladech řízení, nezbylo než kasační stížnost odmítnout, jakožto návrh, který je podle tohoto zákona nepřípustný [§ 46 odst. 1 písm. d), § 120 s. ř. s.].

Podle ustanovení § 60 odst. 3, § 120 s. ř. s. nemá při odmítnutí kasační stížnosti žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. září 2011

JUDr. Ludmila Valentová
předsedkyně senátu